

# 1 SIRA NO'LU 5736 SAYILI BAZI KAMU ALACAKLARININ UZLAŞMA USULÜ İLE TAHSİLİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ

|              |                                                                  |
|--------------|------------------------------------------------------------------|
| Belge türü   | Tebliğ                                                           |
| Kanun        | BAZI KAMU ALACAKLARININ UZLAŞMA USULÜ İLE TAHSİLİ HAKKINDA KANUN |
| Tebliğ grubu | 5736 SAYILI KANUN GENEL TEBLİĞLERİ                               |
| Sayı         | 26806                                                            |
| Tarih        | 04.03.2008                                                       |
| Sıra no      | 1                                                                |

27/2/2008 tarihli ve 26800 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsil Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde;

**"MADDE 1-** (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere (beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla; 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, re'sen ve idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziya cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarından, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde dava açma, ilgisine göre itiraz ve temyiz süreleri geçmemi veya ihtilafı olup kanun yolu tüketilmemi bulunanlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar ayni Kanunun uzlaşmaya ilişkin hükümlerine göre uzlaşma talep edilmesi ve uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi ziya cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarından ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağının düzenlendiği ayı takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte, taksit tutarları ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı binde iki oranında hesaplanacak faiziyle birlikte tamamen ödenmek şartıyla uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

(2) 213 sayılı Kanunun 344 üncü ve geçici 27 nci maddeleri uyarınca vergi ziya cezası üç kat (iştirak halinde bir kat) olarak uygulanan tarhiyata ilişkin vergi ve cezalar ile bunlara bağlı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ve il özel idareleri ile belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş ancak tarhiyat öncesi uzlaşma taleplerinde uzlaşma günü verilmiş olmakla birlikte henüz uzlaşma günü gelmemiş, diğer uzlaşma taleplerinde ise henüz uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş talepler ile uzlaşmanın vaki olmadıkça na dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş alacaklara ilişkin uzlaşma talepleri, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre sonuçlandırılır. Bu kadar ki mükelleflerin, bu madde hükmünden yararlanmak istemeleri halinde kendilerine tayin edilen uzlaşma gününde bu taleplerini yazılı olarak beyan etmeleri zorunludur. Uzlaşmanın vaki olmadıkça na dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan mükellefler ise dava açma süresi içinde yazılı başvuru yapmak, dava açmamak ve nihai teklifte yazılı tutarı kabul etmek koşuluyla bu madde hükmünden yararlanabilir.

(4) Mükelleflerin bu madde hükmünden yararlanabilmeleri için tarh edilen vergi, resim, harçlar ve fon payları ile kesilen cezalara karşı dava açmamaları, açılmı? davalardan uzlaşma tutanağına imzalandıkları tarihte vazgeçmeleri şarttır. Uzlaşma tutanağına imzalayan mükelleflerce davadan vazgeçme dilekçeleri uzlaşma komisyonuna verilir ve bu dilekçelerin komisyona verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

(5) Bu madde hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin, ihtilafları ile ilgili olarak daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmaz. İhtilafa ilişkin nihai kararın kesinleşmesi halinde bu madde hükmünden yararlanılamaz. Bu takdirde kesinleşmeye ilişkin kararların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla taraflardan birine tebliğ edilmiş olması şarttır.

(6) Bu madde kapsamında uzlaşma sağlanan alacaklara ilişkin taksitlerin, süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmiş olması halinde, süresinde ödenmemiş veya eksik ödenmiş taksit tutar; son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ayın sonuna kadar her ay ve kesri için ayrı ayrı % 5 oranında, tahsil tarihine kadar geçen süre için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacakların Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek ödeme emri tebliğine gerek kalmaksızın aynen Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edilir.

(7) Bu madde kapsamına giren tutarlara karşı ilk Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilâtlar, bu madde kapsamında uzlaşılan tutarlara ve hesaplanan gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilir ve fazla tahsil edilen tutarlar red ve iade edilir.

(8) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve madde kapsamında yapılacak başvuruların süresini bir aya kadar uzatmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir."

hükmüne yer verilmiş olup hükmün uygulanmasına ilişkin açıklamalar, bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

## **I- KAPSAM**

### **A. Vergi veya Cezanın Türü İtibarıyla:**

5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin kapsamına Devlete ait olup 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziyaı cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları girmektedir. Bundan böyle kapsama giren alacaklar, vergi ve ceza olarak anılacaktır.

Dolayısıyla, 213 sayılı Kanun kapsamına girmeyen gümrük vergileri, ithalde alınan katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi, kaynak kullanımı desteleme fonu kesintileri, trafik para cezaları gibi idari para cezaları ve benzeri alacaklar için 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanılamaz mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince, 213 sayılı Kanunun 344 üncü ve geçici 27 nci maddeleri uyarınca vergi ziyaı cezası üç kat (ihtirak halinde bir kat) olarak uygulanan tarhiyata ilişkin vergi ve cezalar ile bunlara bağlı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ve il özel idareleri ile belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında madde hükmü uygulanmayacaktır.

213 sayılı Kanunun 344 üncü ve geçici 27 nci maddeleri uyarınca üç kat kesilen vergi ziya cezasının yargı karar ? ile bir kat olarak de?itirilmek suretiyle onanm?? olmas? halinde de bu tarhiyata konu vergi ve cezalar ile bunlara ba?lı usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları 5736 sayılı Kanun kapsamına girmeyecektir. (\*)

#### **B. Vergi veya Cezanın Dönemi İtibarıyla:**

5736 sayılı Bazı Kamu Alacaklarının Uzlaşma Usulü ile Tahsili Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin kapsamına, maddenin yürürlüğe girdiği 27/2/2008 tarihinden önceki dönemlere (beyana dayanan vergilerde bu tarihten önce verilmesi gereken beyannamelere) ilişkin olan tarhiyatlar girmektedir.

Örneğin, Aralık/2007 ayına ait olup 24/1/2008 tarihi mesai saati bitimine kadar verilmesi gereken katma değer vergisi beyannameleri nedeniyle yapılm?? ve maddenin yürürlüğe girdiği 27/2/2008 tarihi itibarıyla ilgisine tebliğ edilmiş olan tarhiyatlar Kanun kapsamına girmekte, Mart/2008 ayında verilecek 2007 yılı yillik gelir vergisi beyannameleri için yapılacak tarhiyatlar ise anılan Kanunun kapsamına girmemektedir.

Diğer taraftan, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca bir vergi aslına ba?lı olmaksızın kesilen ve maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilgisine tebliğ edilmiş ancak kesinleşmemiş olan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları Kanun kapsamına girmektedir.

#### **C. Vergi veya Cezanın Bulunduğu Safha İtibarıyla:**

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi, kapsama giren vergi ve cezaların kesinleşmemiş olmas? şartını getirmektedir.

Buna göre, maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla;

- Vergi mahkemelerinde dava açma süresi geçmemiş olan,
- Vergi mahkemelerinde davası devam eden,
- Vergi mahkemeleri karar? üzerine itiraz veya temyiz başvuru süreleri geçmemiş olan,
- Bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde ihtilaf? olan veya karar düzeltme başvuru süreleri geçmemiş olan

vergi ve cezalar Kanun kapsamına girmektedir.

İhtilafa ilişkin nihai kararın kesinleşmesi? olmas? halinde ise bu madde hükmünden yararlanılamayacaktır. Kesinleşmi? nihai yargı karar?, nihai yargı karar? üzerine tarafların kanun yollarına süresinde başvurmamaları veya kanun yollarının tüketilmesine ilişkin kararın maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla (bu tarih dahil) taraflardan herhangi birine tebliğ edilmiş olmas?dır.

Ancak, 5736 sayılı Kanun kesinleşmeye ilişkin yargı kararların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih olan 27/2/2008 tarihi itibarıyla taraflardan hiçbirine tebliğ edilmemiş olmas? halinde Kanundan yararlanılabileceğini öngörmektedir.

Örneğin, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Danıştay tarafından karar düzeltme başvurusu üzerine verilmiş bir kararın, vergi dairesine tebliğ edilmiş ancak mükellefe tebliğ edilmemiş olmas? halinde mükellef, 5736 sayılı Kanundan yararlanamayacaktır.

Di?er taraftan, ikmalen, re'sen veya idarece yap?lan tarhiyata ili?kin ihbarnamenin tebli?i üzerine maddenin yürürlü? e girdi?i tarihten önce tarhiyata dava aç?lmamas? suretiyle veya 213 say?l? Kanunun 376 nc? maddesine ya da uzla?ma hükümlerine göre kesinle?en vergi ve cezalar?n Kanun kapsam?na girmede?i tabiidir.

213 say?l? Vergi Usul Kanununun 124 üncü maddesinden hareketle aç?lm?? olan davalar ile yarg? kararlar? kesinle?tikten sonra kullan?labilen kanun yolu olan yarg?laman?n yenilenmesi ba?vurusu yap?lm?? ihtilaflara konu vergi ve cezalar, kesinle?mi? alacak olduklar? için Kanun kapsam?na girmemektedir.

Öte yandan, maddenin yürürlü?e girdi?i 27/2/2008 tarihi itibar?yla;

- Uzla?ma veya tarhiyat öncesi uzla?ma talebinde bulunulmu? ancak,
- Tarhiyat öncesi uzla?ma taleplerinde uzla?ma günü verilmi? olmakla birlikte henüz uzla?ma günü gelmemi?,
- Di?er uzla?ma taleplerinde ise henüz uzla?ma günü verilmemi? veya uzla?ma günü gelmemi?

uzla?ma talepleri 213 say?l? Kanun hükümlerine göre sonuçland?r?lacakt?r.

5736 say?l? Kanun, bu safhada bulunan vergi ve cezalar?n, talep edilmesi halinde Kanunda öngörülen sürede 18 taksitte ödenebilmesine imkân tan?maktad?r. Bu nedenle, uzla?ma talepleri 213 say?l? Kanun hükümlerine göre sonuçland?r?lan mükelleflerin, bu maddede yer alan taksitlendirme hükümlerinden yararlanmak istemeleri halinde kendilerine tayin edilen uzla?ma gününde bu taleplerini yaz?l? olarak komisyona beyan etmeleri [\(Ek:1\)](#) gerekmektedir.

- Uzla?man?n vaki olmad???na dair tutana?a yaz?lan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemi? olan mükellefler ise dava açma süresi içinde tarha yetkili vergi dairesine yaz?l? ba?vuruda bulunmak, dava açmamak ve nihai teklifte yaz?l? tutar? kabul etmek ko?uluyla [\(Ek:2\)](#) bu maddede yer alan taksitlendirme hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

213 say?l? Kanun hükümlerine göre tarhiyat öncesi uzla?ma talebinde bulunan ve uzla?ma görü?melerinde 5736 say?l? Kanun kapsam?nda taksitlendirme talep eden mükellefler ile uzla?ma vaki olmad??? takdirde, bu mükelleflerin vergi ve ceza tarhiyat?ndan sonra 213 say?l? Kanunun uzla?ma hükümlerinden yararlanmas? mümkün bulunmamaktad?r.

Maddenin yürürlü?e girdi?i 27/2/2008 tarihi itibar?yla tarhiyat öncesi uzla?ma talep edilmesine ra?men gün verilmemi? (uzla?ma gününü belirten davetiye yaz?s? mükellefe tebli? edilmemi?) vergi incelemelerine ili?kin olan talepler, 5736 say?l? Kanun kapsam?nda bulunmamaktad?r.

## **II- BA?VURU SÜRES? VE ?EKL?**

### **A. Ba?vuru Süresi:**

Mükelleflerin 5736 say?l? Kanunun 1 inci maddesinden yararlanabilmesi için esas itibar?yla 31 Mart 2008 tarihi mesai saati bitimine kadar Vergi Usul Kanununun uzla?maya ili?kin hükümlerine göre uzla?ma talep etmeleri gerekmektedir.

Ancak, 5736 sayılı Kanun kapsamına giren vergi ve cezalar, bulundukları safhalar itibarıyla farklılık gösterdiğinden başvuru süreleri ve başvurulacak merciler alacakların bulundukları safhalar itibarıyla ayrı ayrı belirtilmiştir:

**1) Vergi mahkemelerinde dava açma, vergi mahkemeleri kararına üzerine itiraz veya temyiz başvuru süreleri ve bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde karar düzeltme başvuru süreleri geçmemi olanlar:**

5736 sayılı Kanuna göre mükelleflerin vergi ve cezalar için uzlaşma başvuruları, 31/3/2008 tarihine kadar (bu tarih dahil) yapmaları esas olmakla birlikte bu Kanun, 2577 sayılı Yargılama Usulü Kanununda yer alan dava açma, itiraz, temyiz ve karar düzeltme başvuruları sürelerini de içermemektedir.

Maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla vergi mahkemeleri nezdinde dava açma süresi geçmemi mükelleflerin adlarına tarh edilen vergi ve kesilen cezalar için dava açma süresi içerisinde başvuruda bulunmaları menfaatleri gereğidir. Zira, 5736 sayılı Kanun kapsamında uzlaşma sağlanamadığı takdirde, mükellefler 213 sayılı Kanunun Ek 7 nci maddesi hükmüne göre dava açma yoluna gidebileceklerdir.

Örneğin, tarh edilen vergi ve kesilen cezaya ilişkin ihbarnamenin 25/2/2008 tarihinde mükellefe tebliğ edildiği varsayıldığında, bu tarihyata ilişkin mükellefin 26/3/2008 tarihi mesai saati sonuna kadar vergi mahkemesinde dava açma hakkı bulunmaktadır. 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen mükellefin dava açma süresi içerisinde yaptığı başvuru üzerine uzlaşma sağlanamaması halinde 213 sayılı Kanunun Ek 7 nci maddesi hükmüne göre dava açma yoluna gidebilecektir. 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuru süresi 31/3/2008 tarihinde sona erdiğinden mükellefin 27-31 Mart 2008 tarihleri arasında Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunması mümkündür. Ancak, bu tarihler arasında yapılan başvuru üzerine uzlaşma sağlanamaması halinde dava açma hakkı kaybetmi olacaktır.

Diğer taraftan, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 2577 sayılı Yargılama Usulü Kanununda yer alan itiraz, temyiz ve karar düzeltme başvuru süreleri ile cevap verme süreleri de değişmediğinden, mükelleflerin madde hükmünden yararlanmak için başvuruları söz konusu süreleri dikkate alarak yapmaları icap etmektedir.

Kanun uygulamasından yararlanabilmek için yapılacak başvuruları tarha yetkili vergi dairesine ekteki örneğe uygun dilekçe (Ek:3) ile yazarak olarak yapılması gerekmektedir.

**2) Vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde devam eden davalar:**

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği 27/2/2008 tarihi itibarıyla tarh edilen vergi ve kesilen cezaya ilişkin ihtilafın, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay nezdinde devam ediyor olması halinde, mükelleflerin bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruları; tarha yetkili vergi dairesine dilekçe (Ek:3) ile 31/3/2008 tarihi mesai saati bitimine kadar yazarak olarak yapmaları gerekmektedir.

**3) Uzlaşma veya tarhiyat öncesi uzlaşma safhasında bulunan vergi ve cezalar:**

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşma ve tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmu ancak;

a. Tarhiyat öncesi uzlaşma taleplerinde uzlaşma günü verilmiş olmakla birlikte henüz uzlaşma günü gelmemiş vergi ve cezalar için bu Kanundan yararlanılmak üzere yapılacak başvuruların, en geç uzlaşma gününde uzlaşma komisyonuna dilekçe (Ek:1) ile yapılması gerekmektedir.

b. Uzlaşma taleplerinde henüz uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş vergi ve cezalar için bu Kanundan yararlanılmak üzere yapılacak başvuruların; en geç uzlaşma gününde uzlaşma komisyonuna dilekçe (Ek:1) ile yapılması gerekmektedir.

**4) Uzlaşmanın vaki olmadı mına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan vergi ve cezalar:**

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uzlaşmanın vaki olmadı mına dair tutanağa yazılan nihai teklifin kabulü için henüz süresi geçmemiş olan mükellefler ise dava açma süresi içinde tarha yetkili vergi dairesine yazılı başvuruda (Ek:2) bulunmak, dava açmamak ve nihai teklifte yazılı tutar kabul etmek koşuluyla bu madde hükmünden yararlanabileceklerinden, başvuruların en geç dava açma süresinin bitim tarihinde yapmaları gerekmektedir.

Mükelleflerin yukarıda belirtilen safhalarda, uzlaşma görüşmesi yapılmadan önce taleplerini yaptıkları mercilere yazılı başvuruda bulunarak uzlaşma taleplerinden vazgeçmeleri mümkündür.

**B. Başvuru şekli:**

5736 sayılı Kanundan yararlanacak mükelleflerin, Tebliğin II/A bölümünde açıklanan sürelerde başvuru dilekçelerini, ilgili mercie elden vermeleri veya taahhütlü posta ile göndermeleri gerekmektedir. Başvuruların taahhütlü posta ile yapılması halinde evrakın postaya verildiği tarih ilgili mercie başvuru tarihi olarak kabul edilecektir. Başvurunun adi posta ile yapılması halinde ise, postanın ilgili merci kayıtlarına girişi tarihi başvuru tarihi olarak kabul edilecektir.

Uzlaşma talebine ilişkin başvuruların, uzlaşmaya konu edilen vergi ve cezaya ilişkin ihtilafın tamamı için yapılması gerekmekte olup ihtilafın bir kısmı için uzlaşma talep edilmesi mümkün değildir. Ancak mükelleflerin, idare ile birden fazla ihtilafı var ise bunların bir kısmı için 5736 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmayla talep etmeleri, diğer ihtilafların ise yargı sürecinde sonuçlandırılmayı tercih etmeleri mümkündür.

**III- UZLAŞMA KOMİSYONLARI**

5736 sayılı Kanun kapsamında yapılacak uzlaşma başvuruları, 213 sayılı Kanuna göre kurulmuş olan uzlaşma komisyonları tarafından sonuçlandırılacaktır.

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamında yapılacak uzlaşmalarda da talep edilen tarhiyata konu vergi ve ceza miktarı üzerinden görüşmeler yapılacaktır.

Uzlaşma komisyonlarının 213 sayılı Kanun uyarınca belirlenmiş yetki sınırları, 5736 sayılı Kanunun uygulanması bakımından da geçerlidir. Uzlaşma komisyonlarının yetki sınırları belirlenirken sadece tarhiyata konu edilen vergi miktarı dikkate alınacaktır.

Bir mükellef ad?na, muhtelif y?llar için veya ayn? y?l için birden fazla tarhiyat yap?lmas? ve tarhiyatlar?n bir k?sm?n ?n uzla?ma yetkisi dü?ük uzla?ma komisyonunun, bir k?sm?n?n ise yetkisi daha yüksek uzla?ma komisyonunun yetki s?n?rlar? içinde kalmas? halinde uzla?mada birli?in sa?lanmas? bak?m?ndan bu tür taleplerin tümü, yetkisi daha yüksek olan uzla?ma komisyonunda incelenecektir.

Kanun kapsam?ndaki ba?vurunun sadece vergi ziya? cezas?n? kapsamas? halinde ise, yetkili uzla?ma komisyonunun tespiti için cezan?n hesaplanmas?na esas te?kil eden vergi miktar? dikkate al?narak, vergi miktar? hangi uzla?ma komisyonunun yetkisi içerisinde kal?yor ise kesilen ceza için yap?lan uzla?ma talebi bu komisyonca görü?ülecektir.

Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalar? bak?m?ndan yetkili uzla?ma komisyonu ise,

- Sadece bunlar?n uzla?maya konu edilmesi halinde ba?l? bulunduklar? vergi dairesi (ba?l? vergi daireleri dahil) bünyesinde kurulan uzla?ma komisyonu,

- Bu cezalar?n, vergi ve/veya di?er cezalar ile birlikte uzla?maya konu edilmi? olmas? halinde, vergi miktar? hangi uzla?ma komisyonu yetkisine giriyor ise bu uzla?ma komisyonu,

olacaktır.

Uzla?ma komisyonlar?, mükellef ba?vurular?n? alan vergi dairesinin gönderdi?i ba?vuru dilekçesi ve ihtilafla ilgili gerekli bilgi ve belgeleri de dikkate alarak uzla?ma taleplerini sonuçland?racaklardır. Uzla?ma tutanaklar?nda, "Uzla?ma, 5736 say?l? Kanunun 1 inci maddesi kapsam?nda yap?lm??t?r." ifadesine yer verilecektir.

5736 say?l? Kanun kapsam?nda uzla?ma tutana??n? imzalayan mükelleflerle davadan vazgeçme dilekçeleri üç örnek olarak (Ek:4) uzla?ma komisyonuna verilecektir. Bu dilekçelerin komisyona verildi?i tarih, ilgili yarg? merciine verildi?i tarih say?larak dilekçelerin bir örne?i uzla?ma komisyonunun dosyas?nda muhafaza edilecek, iki örne?i ise vergi dairesine gönderilecektir.

5736 say?l? Kanun hükümlerinden, ihtilaf? devam eden vergi ve cezalar için yararlanmak isteyen mükelleflerle uzla?ma sa?lanamad??? takdirde, bu safhadaki vergi ve cezalar için uzla?man?n vaki olmad???na dair tutanakta nihai teklife yer verilmeyecektir. Dolay?s?yla tutanakta, tarh edilmi? vergi ve kesilmi? ceza tutar? uzla??lamayan tutar olarak yer alacaktır.

#### IV- VERG? DA?RELER?NCE YAPILACAK ??LEMLER

Mükellef ba?vurular?n? alan ilgili vergi dairesi, yetki s?n?r?n? dikkate alarak en k?sa sürede ba?vuru dilekçesi ve ihtilafla ilgili olarak gerekli bilgi ve belgeleri yetkili uzla?ma komisyonuna intikal ettirecektir.

Uzla?ma komisyonundan uzla?man?n vaki olmad???na dair tutanaklar?n al?nmas? üzerine, ihtilaf? devam eden vergi ve cezalar için ihtilaf?n sonland?r?lmas?na ili?kin herhangi bir i?lem yap?lmayacaktır. Dava açma süresi geçmemi? olan vergi ve cezalar için ise mükellefin dava aç?p açmad??? hususu göz önünde bulundurularak i?lem yap?lacaktır.

Uzlaşma komisyonundan uzlaşmanın vaki olduuna dair uzlaşma tutanağı ve varsa açılmış davalarından vazgeçildiğine dair dilekçelerin iki örneğinin alınması üzerine vergi dairesi dilekçenin bir örneğini mükellefin dosyasında muhafaza edecek, bir örneğini ise yargı mercisine gönderecektir.

Uzlaşmanın vaki olması üzerine, uzlaşmaya konu alacaklarla ilgili olarak idarece sürdürülen ihtilaflardan da vazgeçilecektir.

#### A. Taksitlerin hesaplanması:

5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında "...uzlaşma sonucu tahakkuk eden vergi, resim, harçlar, fon payları ile bunlara bağlı vergi ziya cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları ve bu madde kapsamında yapılan uzlaşma tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizlerinin, ilk taksidi uzlaşma tutanağı düzenlendiği ay takip eden aydan başlamak ve 18 ayda 18 eşit taksitte, taksit tutarları ilk taksit ödeme süresinin başlangıç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayrı ayrı binde iki oranında hesaplanacak faiziyle birlikte tamamen ödenmek suretiyle uzlaşmaya konu tutardan kalan alacakların tahsilinden vazgeçilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, uzlaşılan tutarlar ile uzlaşma tutanağı imzalandığı tarih esas alınarak hesaplanan gecikme faizlerinin 18 ayda ve 18 eşit taksit halinde ve her taksit için binde iki faiz alınmak suretiyle ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, anılan maddenin yedinci fıkrasında, "Bu madde kapsamına giren tutarlara karşılık Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilâtlar, bu madde kapsamında uzlaşılan tutarlara ve hesaplanan gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilir ve fazla tahsil edilen tutarlar red ve iade edilir." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, uzlaşmanın vaki olduğu alacaklara karşılık maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş tutarlar, madde kapsamında uzlaşılan tutarlara ve gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edildikten sonra tahsili gereken bir tutar bulunması halinde bu tutar 18 eşit taksite bölünecektir.

5736 sayılı Kanun kapsamında ödenecek tutarlar 18 ayda 18 eşit taksitte, ilk taksit uzlaşmanın sağlandığı ay takip eden aydan başlayarak şekilde ödeme planına bağlanacaktır.

Taksitler, ayın birinci günü ile son günü dahil ay içerisinde her hangi bir günde ödenebilecektir.

**Örnek 1-** Manisa Vergi Dairesi Başkanlığı Demirci Vergi Dairesi mükelleflerinden (G), 5736 sayılı Kanundan yararlanmak üzere tarha yetkili Demirci Vergi Dairesine 14/3/2008 tarihinde müracaatta bulunmuştur. Mükellefle yetkili uzlaşma komisyonu, uzlaşma günü olarak tayin edilen 25/3/2008 tarihinde 10.000,-YTL gelir vergisi ve 5.000,-YTL vergi ziya cezası üzerinde uzlaşmaya vararak, uzlaşma tutanağı imzalamıştır. Mükellef uzlaşılan tutarlara ilişkin açmış olduğu davadan vazgeçtiğine dair dilekçelerini komisyona üç örnek olarak teslim etmiştir.

Uzlaşma komisyonu, uzlaşma tutanağı ve mükellefin davalarından vazgeçtiğine ilişkin dilekçesinin iki örneğini vergi dairesine göndermiştir.

Demirci Vergi Dairesi, uzlaşılan toplam (10.000+5.000=) 15.000,-YTL ile uzlaşma tutanağı imzalandığı tarih itibarıyla hesaplanan 3.000,-YTL'lik gecikme faizinin toplamı olan 18.000,-YTL'yi 18 eşit taksite bölmüş ve

(18.000/18=) 1.000,-YTL'yi taksit tutar? olarak tespit etmi?tir.

Mükellef (G)'nin, ilk taksiti (1.000,-YTL) ve taksit tutar? üzerinden hesaplanacak binde ikilik faizi Nisan/2008 ay? sonuna kadar vergi dairesine ödemesi gerekmektedir. 5736 say?l? Kanun kapsam?nda kalan 17 taksitin ise izleyen aylarda ödenmesi gerekti?i tabiidir.

#### **B. Binde ikilik faizlerin hesaplanmas?:**

5736 say?l? Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkras? gere?ince, ödenmesi gereken her bir taksit tutar? üzerinden, ilk taksit ödeme süresinin ba?lang?ç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayr? ayr? binde iki oran?nda faiz hesaplanmas? gerekmektedir.

Binde ikilik faiz, (Taksit tutar? x ay say?s? x faiz oran?) formülüyle hesaplanacaktır.

#### **Formülde yer alan;**

**Taksit tutar?:** Uzla??lan tutar ile uzla?ma tarihi itibar?yla hesaplanan gecikme faizinin toplam?n?n 18 say?s?na bölümünü,

**Ay say?s?:** Kanundaki "İlk taksit ödeme süresinin ba?lang?ç tarihinden itibaren her ay ve kesri için ayr? ayr?" hükmü gere?ince, ilk taksitin ödenmesi gereken ay (bu ay dahil) ile her taksitin ödenmesi gereken ay (bu ay dahil) aras?nda geçen ay say?s?n?,

**Faiz oran?:** Kanundaki "binde iki oran?nda faiz hesaplanmas?" hükmü gere?ince "binde iki" oran?n?

ifade etmektedir.

**Toplam taksit tutar?** ise taksit tutar? üzerinden hesaplanan binde ikilik faiz tutar? ile taksit tutar?n?n toplam?n? ifade etmektedir.

**Örnek 2-** Tebli?in (1) numaral? örne?inde yer alan tutarlar 18 e?it taksite bölünmü? ve ilk taksit ödeme süresi Nisan/2008 ay?nda ba?lam??tır.

Bu örnekte yer alan 1, 9, 15 ve 18 inci taksitlere uygulanacak binde ikilik faizler a?a??daki ?ekilde hesaplanacaktır.

- 1'inci taksit için binde ikilik faiz tutar?;

(Taksit tutar? x ay say?s? x faiz oran?) =1.000x1x0.002= **2,-YTL**'dir.

Buna göre; mükellefin Nisan/2008 ay?nda 1'inci taksit olarak ödeyece?i toplam taksit tutar? (1.000+2=)1.002,-YTL olacaktır.

-9'uncu taksit için binde ikilik faiz tutar?;

(Taksit tutar? x ay say?s? x faiz oran?)= 1.000x9x0.002=**18,-YTL**'dir.

Buna göre; mükellefin Aralık/2008 ay?nda 9'uncu taksit olarak ödeyece?i toplam taksit tutar?  $(1.000+18=)1.018,-$  YTL olacaktır.

-15'inci taksit için binde ikilik faiz tutar?;

$(\text{Taksit tutar?} \times \text{ay say?s?} \times \text{faiz oran?}) = 1.000 \times 15 \times 0.002 = 30,- \text{YTL'dir}$

Buna göre; mükellefin Haziran/2009 ay?nda 15'inci taksit olarak ödeyece?i toplam taksit tutar?  $(1.000+30=)1.030,-$  YTL olacaktır.

- 18'inci taksit için binde ikilik faiz tutar?;

$(\text{Taksit tutar?} \times \text{ay say?s?} \times \text{faiz oran?}) = 1.000 \times 18 \times 0.002 = 36,- \text{YTL'dir.}$

Buna göre; mükellefin Eylül/2009 ay?nda 18'inci taksit olarak ödeyece?i toplam taksit tutar?  $(1.000+36=)1.036,-$  YTL olacaktır.

### C. Taksitlerin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi:

5736 say?l? Kanunun 1 inci maddesinin alt?nc? fıkrasında "Bu madde kapsam?nda uzla?ma sa?lanan alacaklara ili?kin taksitlerin, süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmi? olması halinde, süresinde ödenmemi? veya eksik ödenmi? taksit tutar?; son taksit ödeme süresi sonuna kadar, ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ay?n sonuna kadar her ay ve kesri için ayr? ayr? % 5 oran?nda, tahsil tarihine kadar geçen süre için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 say?l? Amme Alacaklar?n?n Tahsil Usulü Hakk?nda Kanun hükümlerine göre gecikme zamm? tatbik edilerek ödeme emri tebli?ine gerek kalmaks?z?n ayn? Kanun hükümlerine göre cebren takip ve tahsil edilir." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyar?nca, süresinde ödenmemi? veya eksik ödenmi? toplam taksit tutarlar?, son taksit ödeme süresi sonuna kadar (ödenmeyen ya da eksik ödenen taksitin son taksite ait olması halinde ise bu tutara son taksiti izleyen ay?n sonuna kadar), taksit tutar? ve binde ikilik faiz üzerinden her ay ve kesri için ayr? ayr? %5 oran?nda zam hesap edilerek tahsil edilecektir.

Di?er taraftan, toplam taksit tutarlar?n?n %5 oran?nda zam uygulanarak tahsil edilece?i sürede de tamamen ödenmemesi halinde, bu sürenin bitim tarihinden itibaren uzla?lan tutarlar içerisinde yer alan vergi asl? ve vergi ziya ? cezas?na, 6183 say?l? Kanun hükümlerine göre gecikme zamm? hesap edilerek tahsil edilmesi gerekmektedir.

Buna göre, süresinde ödenmemi? veya eksik ödenmi? taksit tutar? için hesaplanacak;

- %5'lik zam tutar?;  $(\text{toplam taksit tutar?} \times \text{ay say?s?} \times \text{zam oran?})$ ,
- Gecikme zamm? tutar?;  $(\text{gecikme zamm?na tabi alacak tutar?} \times \text{süre} \times \text{gecikme zamm? oran?})$

formülüyle tespit edilecektir.

5736 say?l? Kanuna göre al?nmas? gereken %5'lik zamm?n hesaplanmas?nda ay kesirleri tam ay olarak dikkate al?nacaktır. Gecikme zamlar?n?n hesaplanmas?nda ise 6183 say?l? Kanun hükümlerinin uygulanaca?ı tabiidir.



Gecikme zammı tutarı; (Gecikme zammına tabi tutar x süre x gecikme zammı oranı) formülüyle hesap edilecektir. (Örnekte aylık gecikme zammı oranı %2,5 olarak dikkate alınmıştır.)

Örnekteki 15'inci taksit içerisinde gecikme zammına tabi olan alacak tutarı taksit içerisinde yer alan vergi aslı ve vergi ziyaı cezası tutarıdır.

Buna göre, toplam gecikme zammı tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

a) Taksit içindeki gelir vergisi tutarı;

|                                      |   |               |   |                                                            |
|--------------------------------------|---|---------------|---|------------------------------------------------------------|
| Taksit içindeki Gelir Vergisi Tutarı | = | Taksit Tutarı | x | Taksitlendirilen Toplam Gelir Vergisi Tutarı               |
|                                      |   |               |   |                                                            |
|                                      |   |               |   | Taksitlendirilen Tutar (Uzlaşılabilir Tutar+Gecikme Faizi) |

formülü ile 555,56 YTL olarak bulunacak ve bu tutara;

(gecikme zammına tabi tutar x süre x gecikme zammı oranı) formülü ile **34,73** YTL gecikme zammı hesaplanacaktır.

b) Taksit içindeki vergi ziyaı cezası tutarı;

|                                           |   |               |   |                                                            |
|-------------------------------------------|---|---------------|---|------------------------------------------------------------|
| Taksit içindeki Vergi Ziyaı Cezası Tutarı | = | Taksit Tutarı | x | Taksitlendirilen Toplam Vergi Ziyaı Cezası Tutarı          |
|                                           |   |               |   |                                                            |
|                                           |   |               |   | Taksitlendirilen Tutar (Uzlaşılabilir Tutar+Gecikme Faizi) |

formülü ile 277,78 YTL olarak bulunacak ve bu tutara;

(gecikme zammına tabi tutar x süre x gecikme zammı oranı) formülü ile **17,36** YTL gecikme zammı hesaplanacaktır.

Toplam gecikme zammı tutarı= (gelir vergisi için hesaplanan gecikme zammı + vergi ziyaı cezası için hesaplanan gecikme zammı tutarı =) 34,73+17,36=**52,09 YTL** olacaktır.

Bu itibarla, mükellef (G) 15'inci taksit tutarı olan 1.030,-YTL'yi Haziran/2009 ayı yerine, 15.12.2009 tarihinde ödemesi halinde; (toplam taksit tutarı + %5'lik zam + gecikme zammı=) (1.030 + 154,50 + 52,09=)**1.236,59 YTL**

ödeyecektir.

#### D. Taksitlerin Ödeme Süresinden Önce Ödenmesi:

Mükellefler tarafından, ödeme planlarında yer alan taksitlerin, taksit ödeme aylarından önceki aylarda ödeme yapılmak istenilmesi halinde, ödeme planında ilgili taksit için öngörülen ödeme ayına göre hesaplanan binde ikilik faiz tutarı yerine, ödemenin yapıldığı ay itibarıyla binde ikilik faiz tutarının hesaplanması ve buna göre tahsilatın yapılması gerekmektedir.

**Örnek 5-** Tebliğin (2) numaralı örneğinde yer alan 15'inci taksitin süresinde ödenmesi halinde, taksit tutarı üzerinden binde ikilik faiz olarak 30,-YTL faiz hesaplanmıştır. Ancak, mükellef (G)'nin bu taksitini 14'üncü taksitle birlikte ödediği varsayıldığında 15'inci taksitin toplam tutarı ağırdaki şekilde olacaktır.

15'inci taksit için binde ikilik faiz tutarının hesaplanmasında 15 ay yerine 14 ay üzerinden faiz hesaplanacaktır.

Bu takdirde faiz tutarı; (Taksit tutarı x ay sayısı x faiz oranı) = 1.000x14x0.002=28,-YTL olacaktır.

Buna göre, mükellef 15'inci taksiti Haziran/2009 yerine Mayıs/2009 ayında ödemesi durumunda, (30 - 28)=2,-YTL daha az faiz ödemişi olacaktır.

#### V- DİĞER HUSUSLAR

**1)** Bu tebliğde düzenleme bulunmayan hallerde, 213 sayılı Kanunun uzlaşma müessesesine ilişkin düzenlemeleri geçerli olacaktır.

213 sayılı Kanunun uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talep edilen 5736 sayılı Kanun kapsamındaki vergi, resim, harçlar, fon payı ve bunlara bağlı vergi ziya cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları hakkında uzlaşılacak ve tutanakla tespit olunan hususlarla ilgili olarak dava açılmayacağı ve hiçbir mercie itikâyetle bulunulamayacağı tabiidir.

**2)** 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin, ihtilafları ile ilgili olarak daha önce verilmiş ve kanun yolu tüketilmemiş kararlar uyarınca, taraflara tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın işlem yapılmayacaktır.

**3)** 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesi kapsamında taksitlendirilen alacaklar için mükelleflere; ödenecek taksit tutarı, faiz tutarı ve taksitlerin ödeme süresinin son günlerini (vade tarihlerini) gösteren ödeme planı verilecektir. Taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması halinde süre, tatili takip eden ilk iş gününe kadar uzayacaktır.

**4)** 5736 sayılı Kanun kapsamında yapılacak taksitlendirmelerde herhangi bir teminat istenmeyecektir.

Uzlaşma neticesinde borçları taksitlendirilen mükelleflerin mal varlığına daha önce taksitlendirilen borçları için tatbik edilmiş bulunan hacizler, bu malların bölünebilir nitelikte olması ve haczin devam edeceği malların kamu alacağına karşılayacak durumda olması halinde, yapılacak ödemeler nispetinde kaldırılacaktır.

Daha önce tatbik edilen hacizlerin kaldırılması isteyen mükelleflerin talepleri ise borcu karşılayacak tutarda teminat gösterilmesi suretiyle yerine getirilebilecektir. Aynı uygulamaların istihkak ve alacak hacizleri için de yapılacağı tabiidir.

Diğer taraftan, 5736 sayılı Kanun kapsamında alacaklar taksitlendirildiğinden, taksitler süresinde ödendiği müddetçe bu alacaklar için takip işlemleri yapılmayacaktır. Ancak, taksitlerin süresinde ödenmemesi halinde, 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin altıncı fıkrası gereğince, takip muamelesine ödeme emri düzenlenmeksizin haciz varakasına istinaden başvurulacaktır.

Uzlaşma neticesinde tahakkuk eden kamu alacakları için daha önce tatbik edilen ihtiyati hacizler, alacağın tahakkuk etmesi nedeniyle kati hacze çevrilecektir.

**5)** 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre borçları taksitlendirilen mükellefler tarafından, "vergi borcu olmadı"na dair yazı istenilmesi halinde, vergi dairelerince bu borçlar muaccel borç olarak değerlendirilmeyerek başka muaccel borcunun bulunmaması kaydıyla gerekli yazı verilecektir.

**6)** 5736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin yedinci fıkrası hükmü gereğince, uzlaşarak taksitlendirilen tutarlara karşılık Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış tahsilatların uzlaşılan tutarlara ve hesaplanan gecikme faizlerine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilmesi ve fazla tahsil edilen tutarların 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi de dikkate alınarak red ve iade edilmesi gerekmektedir.

**7)** 5736 sayılı Kanun, 2577 sayılı Yargılama Usulü Kanununda yer alan dava açma, itiraz, temyiz ve karar düzeltme başvuru süreleri ile cevap verme sürelerini değiştirmeden, uzlaşma vaki olmadıkça, idarece bu süreler esas alınmak suretiyle ihtilaflara ilişkin gerekli işlem ve başvuruların mükellefin uzlaşma başvurusunun bulunup bulunmadığına bakılmaksızın yapılması gerekmektedir.

Ancak, 5736 sayılı Kanun kapsamında uzlaşarak ihtilaflara son veren mükelleflerle ilgili olarak idarece yaratılmayan ihtilaflardan da vazgeçileceği tabiidir.

**8)** 5736 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yapılmış olan teciller uzlaşma üzerine hükümsüz sayılacak ve yapılan ödemelerin (tecil faizi dahil) uzlaşılan tutarlara ve gecikme faizine 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre mahsup edilmesi ve fazla tahsil edilen tutarların 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi de dikkate alınarak red ve iade edilmesi gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

---

**(\*)** Bu paragrafın iptali istemiyle açılan dava, Danıştay 4. Daire Başkanlığının 07/04/2010 tarihli ve Esas No: 2008/2836, Karar No: 2010/1911 sayılı karar ile reddedilmiştir. Söz konusu karar Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 21/01/2011 tarihli ve Esas No:2010/556, Karar No:2011/16 sayılı karar ile tasdik edilmiştir.

**(1)** Hesaplamalarda, virgülden sonraki 3. hanedeki sayı'nın 5 ve üzeri olması halinde 2. hanedeki sayı bir üst sayıya tamamlanmıştır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026